

Malmö Symphony Orchestra
Lawrence Renes

*Orchestral
Spectacular*

GLINKA *Uvertyr till Ruslan och Ludmila*

SMETANA *Uvertyr till Brudköpet*

BIZET *Förspel till Carmen*

BERLIOZ *Romersk karneval, op 9*

VERDI *Uvertyr till Ödets makt*

MENDELSSOHN *Hebriderna, op 26*

WAGNER *Uvertyr till Den flygande holländaren*

TJAJKOVSKIJ *Uvertyr 1812, op 49*

Kompositörerna på den här skivan kommer från vitt skilda väderstreck i Europa, Frankrike, Ryssland, Tjeckien, Italien och Tyskland. Deras hemvist färgar helt naturligt deras musik. Några av styckena är uvertyrer till operor, andra är fristående orkesterverk. Men hur brokig den här buketten än kan synas, så har våra kompositörer haft två saker gemensamt: en till synes outsinlig tillgång till vackra melodier och en suverän förmåga att utnytta en symfoniorkesters alla tillgångar i spänande musik.

Michail Glinka (1804-1857) brukar räknas som den ryska nationella musikens fader och han var bl a Balakirevs store förebild. Som barn hade Glinka tagit några lektioner för den irländske pianisten och kompositören John Field, men i huvudsak var han självlärd. Det var först genom resor till Italien och

Berlin som han kände sig mera säker i sitt komponerande, så att han både utomlands och i sitt hemland så småningom kunde göra sig ett namn.

Glinkas första ryska opera *Livet för tsaren* mottogs väl vid premiären 1836, men *Ruslan och Ludmila* hade inte samma tur i St. Petersburg 1842. En sak är emellertid klar: uvertyrerna till båda operorna fungerar alltjämt utmärkt som start på ett konsertprogram, något som dirigenter överallt förvisso upptäckt.

Redan innan Dvořák gjort sin entré på arenan, fanns det en tonsättare i hans hemtrakter som gav sin musik en omisskännlig nationell karaktär. Det var **Bedřich Smetana** (1824-1884). Hans föräldrar gjorde allt som stod i deras makt för att han skulle få utveckla sin musikaliska begåvning. Bara fem år gammal gjorde han sitt första offentliga framträdande som pianist och komponerade sitt första stycke, en galopp. Från 1843 ägnade sig Smetana enbart åt musik. Men motgångar saknades inte. En turné som kringresande virtuos fick ställas in. Hans deltagande i marsupproret 1848 mot det österrikiska förtrycket medförde betydande ekonomiska svårigheter. Till slut fick han åter fast mark under föt-

terna konstnärligt sett, först i Göteborg, där han fick värdefull praktik som dirigent, sedan också i sitt hemland. De sista åren av hans liv förmörkades emellertid av hörselproblem, som till slut ledde till psykisk ohälsa.

Hans mest kända verk är en cykel med symfoniska dikter, *Mitt fosterland* (*Ma Vlast*), där särskilt den del som skildrar floden Moldau (*Vltava*) blivit uppskattad. Uvertyren till Smetanas opera *Brudköpet* (*Prodana nevěsta*, 1866) är en sannskyldig lektion i orkesterring, där varje instrumentalist måste vara en virtuos. Säkert har detta stycke bidragit till att operan blivit en internationell framgång av rang.

Som kompositör och pianist hade **Georges Bizet** (1838-1875) stora framgångar men hans karriär planade ut och vid hans död låg ett antal sceniska verk fortfarande ofullbordade. Beroende på en rad olyckliga omständigheter blev *Carmen* till att börja med närmast ett fiasko och även om Bizet precis hann uppleva dess första framgångar, kunde han knappast ha anat att den skulle bli den fantastiska succé den blivit.

Escamillos *Toreadoraria* har blivit en av de mest kända opera-ariorna över huvudtaget

och cigarettflickan Carmens *Habanera* och *Seguidilla* ligger inte långt efter. Kärlek och obesvarad kärlek, svek, dramatik i överflöd och en uppsjö vackra melodier som också *Förspelet till första akten* låter oss ana – inte undra på att Carmen ständigt står på repertoaren på operascener över hela världen.

Hector Berlioz (1803-1869) var något av en *outsider* i franskt musikliv men också en av de mest färgstarka kompositörerna och långt före sin tid. Hans svenska motsvarighet kan sägas vara Franz Berwald. Liksom hos denne vet man aldrig vart nästa takt skall leda, de tvära kasten är många och plötsliga. Berlioz sätt att instrumentera kom att påverka en lång rad yngre kompositörer. Som Berwald var han föga uppskattad av sin samtid och hans briljanta självbiografi är en elegant skriven uppgörelse med tidens farisér. Hans kompositioner tillhör de mest banbrytande inom hela Romantiken.

Hans mest kända verk är *Symphonie fantastique*, som på många sätt verkligen gör skäl för sitt namn. Den har undertiteln *Episoder ur en konstnärs liv* och har klart självbiografiska inslag. Den praktfulla uvertyren *Romersk karneval* (*Le carnaval*

romain) hör egentligen hemma i Berlioz opera *Benvenuto Cellini* (1838), men är ett omtyckt orkesterverk och spelas ofta på konserter.

Bland kompositörer är det förvisso inte bara Smetana som varit engagerad i frihetsrörelser för sitt fosterland. Också **Giuseppe Verdi** (1813-1901) var på sätt och vis en politisk kompositör, som på sitt alldes eget lilla sätt manade till uppror och enande av den splittrade italienska staten. Det hände mer än en gång att han kom på kollisionskurs med den censur de österrikiska herrarna utövade. När hans opera *Nebukadnesar* (*Nabucco*) gjorde dundersuccé 1842 visste varenda en i publiken vilka de hebreiska fängarna i den berömda kören skulle symbolisera, de som sjunger ut sin längtan till sitt fosterland. Ja, själva Verdis namn var en brandfackla, där utropet *Viva Verdi!* lätt kunde tydas till *Viva Vittorio Emmanuel Re d'Italia!*, d v s "Länge leve Viktor Emanuel, Italiens Konung". Ett oskyldigt utrop som i själva verket var politiskt sprängstoff!

Frånsett ett Rekviem är Verdi mest känd för sina operor av vilka några tillhör de mest spelade, t ex *Rigoletto*, *Traviata* (*La traviata*),

Maskeradbalen (*Un ballo in maschera*, om mordet på Gustav III) och *Trubaduren* (*Il trovatore*). I hög ålder skrev han två mästerliga operor, båda till texter av Shakespeare, *Otello* (1887) och *Falstaff* (1893, 80 år gammal!). *Ödets makt* (*La forza del destino*) har väl inte kunnat etablera sig bland Verdis mest spelade verk, till stor del säkert beroende på en vådligt tilltrasslad handling, men dess härligt dramatiska uvertyr har för alltid försäkrat sig om en plats i konserthusen i alla länder.

Felix Mendelssohn (1809-1847) kom från en konstnärlig och välsituerad familj. Hans farfar var den berömde filosofen Moses Mendelssohn och i hans föräldrahem gavs regelbundna konserter, speciellt sedan familjen flyttat till Berlin. Där kunde underbarnet Felix spela sina egna verk. Redan innan han begav sig ut på sina omfattande resor hade han utfört en verklig kulturgärning. Det var nämligen han som åter satte upp Bachs *Matteuspassion*, som legat bortglömd sedan dennes bortgång och nu kom att inleda en renässans för Bachs musik. Förutom att han var en brillant pianist var han en utmärkt dirigent och ledde berömda Gewandhausorkestern i Leipzig 1835-1846.

Mendelssohns fysik var aldrig speciellt stark, han drev sig själv hårt och åtog sig alldeles för mycket arbete. Meddelandet om hans älskade syster Fannys död blev en chock som han aldrig hämtade sig från. Han dog några få månader senare.

Hans förmåga att insupa främmande länders atmosfär och omvandla dem till musik finner vi i hans båda "geografiska" symfonier, "Den skotska" (nr 3) och "Den italienska" (nr 4), men främst kanske i *Hebriderna* (ibland kallad Fingalsgrottan), som han skissade på redan under sin första Englandsresa. Det går inte många takter innan vi befinner oss på den stormiskade ögruppen mitt i ett vresigt ogästvänligt landskap. Fornitura sagostalter drar förbi, vågorna går höga och spelar upp en melankolisk musik. Det här är ett av den tidiga romantikens absoluta mästerverk.

Att han fick fly hals över huvud, jagad av polis och kreditorer, att han fick frikostig ekonomisk hjälp i Paris av sin förmögne judiske kollega Giacomo Meyerbeer och tackade för det genom att publicera en antisemitisk pamflett med titeln "Judendomen i musiken", att han under sin exil i Schweiz hade ett förhållande med sin mecenats hustru, att han tack-

ade dirigenten Hans von Bülow för att han träget förespråkat hans musik genom att stjala dennes hustru, att han skamlöst utnyttjade Kung Ludwig II av Bayerns vänskap enbart för egna syften, att han hal som en ål slingrade sig från väntjänst till väntjänst – allt det där måste vi lämna bakom oss, när vi ägnar oss åt kompositören **Richard Wagner** (1813-1883).

Men musikaliskt var Wagner en nydanare och banbrytare. Hans teori om allkonstverket (Das Gesamtkunstwerk) där alla konster ingick en enhet var revolutionerande. Hans första operor, t ex Rienzi och Den flygande holländaren var av den gängse sorten, s k nummeroperor, dvs med recitativ, arior och ensembler, men så småningom utarbetade han en egen stil. "Ledmotiv" (Leitmotif) spelade en allt större roll, dvs personerna karakterisrades av en tonföljd, inte minst i hans magnifika mästerverk i fyra delar Nibelungens ring (Das Ring des Nibelungen), som omfattar Rhenguldet (Das Rheingold), Valkyrian (Die Walküre), Siegfried och Ragnarök (Götterdämmerung). Tristan och Isolde (Tristan und Isolde) och Parsifal bör också nämnas liksom den komiska Mästersångarna i Nürnberg (Die Meistersinger von Nürnberg).

Sommaren 1839 tvingades Wagner i all

hast ge sig iväg från Riga. Han seglade med skonerten Thetis från Pillau vid Königsberg (Kaliningrad) till London. Men fartyget råkade ut för en storm och måste söka nödhamn i Norge. Detta påminde honom om en historia av Heine han läst om den flygande holländaren vars öde det är att segla runt på världshaven tills en kvinna lovar honom evig trohet och håller löftet intill döden. Uvertyren, som var det sista Wagner skrev på *Den flygande holländaren*, illustrerar på ett mycket övertygande sätt ett hav i uppror.

Även om hans musikaliska talang tidigt var uppenbar studerade **Peter Tjajkovskij** (1840-1893) först juridik. Det resulterade i en plats på Justitieministeriet, som han lämnade 1863 för att skriva in sig vid Konservatoriet i St. Petersburg. Senare blev han lärare vid det nya Konservatoriet i Moskva, där han brevledes kom i kontakt med en rik änka och beundrarinna, Nadesjda von Meck. Hon erbjöd honom en furstlig pension, på ett villkor – att de aldrig skulle träffas! Med detta stöd kunde Tjajkovskij ägna sig åt att enbart komponera. Hans framgångar var stora och han dirigerade även sina verk utomlands, men redan tidigt led han av överkänslighet mot kritik och bristande självtillit, något som

möjligen accentuerades av hans homosexualitet. Ett äktenskap med en kvinnlig elev blev en katastrof och Tjajkovskij avled, på toppen av sin karriär, efter att ha druckit kolerainfekterat vatten. Ingen vet om det skedde av misstag eller avsiktligt.

”Utan större förtjänster” sade Tjajkovskij själv om sin *Uvertyr 1812*, vilket inte hindrat generation efter generation av musikälskare att fascineras av verket. Det är skrivet för att fira invigningen av en kyrka i Moskva, något som skulle ske samtidigt med en Industri- och Konstmässa i staden. Kyrkan själv var avsedd som en påminnelse om år 1812 då Napoleons arméer tvingades retirera från Moskva. Tjajkovskij skildrar konflikten genom att låta Napoleon representeras av Marseljäsen och Ryssland av ortodox sång och folkvisor samt slutligen ”Gud beware Tsaren”, då seger är vunnen. Kanonskott och kyrkklockor kompletterar bilden. Liksom Mendelssohns Hebriderna är 1812 vad som brukar kallas ”konsertuvertyr”, dvs den är ett fristående stycke och inte avsett att spelas som inledning till ett större verk, t ex en opera.

LARS JOHANSSON

The composers represented on this CD come from many points of the European compass: France, Russia, the Czech Republic, Italy and Germany. Their origins naturally colour their music. Some of the pieces are opera overtures, others are independent orchestral works. But, however diverse this collection might appear, the composers had two things in common: apparently inexhaustible access to beautiful melodies and a sovereign ability to exploit all the resources of a symphony orchestra in music of great excitement.

Mikhail Glinka (1804-1857) is often regarded as the father of Russian national music and he was, for instance, a great role model for Balakirev. As a child Glinka had taken some lessons from the Irish pianist and composer John Field, but essentially he was self-taught. It was from journeys to Italy and Berlin that he began to find his feet as a composer, and eventually he could establish a reputation not just in Russia but also internationally.

Glinka's first opera, *A Life for the Tsar*, was well received at its première in 1836, but *Ruslan and Lyudmila* did not have the same good fortune in St. Petersburg in 1836. One thing is clear, however: the overtures to both

operas work very well at the beginning of a concert programme, a fact that conductors everywhere have discovered.

Even before Dvořák appeared on the scene, there was a composer who gave the music of his homeland an unmistakable national character: **Bedřich Smetana** (1824-1884). His parents did everything in their power to foster his musical talent. When he was only five, he made his first public appearance as a pianist and composed his first piece – a galop. From 1843 onwards, Smetana devoted himself exclusively to music. He did, however, experience his share of setbacks. A tour as a travelling virtuoso had to be cancelled. His participation in the March uprising of 1848 against Austrian oppression brought him significant financial difficulties. Eventually he found 'solid ground' as a composer again, first of all in Gothenburg, Sweden, where he gained valuable experience as a conductor, and then in his own country as well. In the last years of his life, however, he was plagued by hearing difficulties that finally led to mental disturbance.

His best-known work is the cycle of symphonic poems *Má vlast* (*My Country*), of which

the section that depicts the river Moldau (*Vltava*) has become a particular favourite. The overture to Smetana's opera *The Bartered Bride* (*Prodana nevěsta*, 1866) is an object lesson in orchestration in which each player must be a virtuoso. This piece has certainly contributed to the opera's considerable international renown.

As a composer and pianist **Georges Bizet** (1838-1875) could celebrate great triumphs, but his career levelled off, and when he died he left a number of unfinished works for the stage. *Carmen* was a spectacular failure at first and, although Bizet lived just long enough to witness the first signs of its future success, he can scarcely have envisaged the fantastic popularity that it would come to enjoy. Escamillo's *Toreador's Song* has become one of the best-known opera arias of all time, and the *Habanera* and *Seguidilla* of the cigarette maker Carmen are not far behind. Love, unrequited love, treachery, an abundance of drama and a flood of beautiful melodies – as in the *Prelude to Act I*: it is no surprise that Carmen is constantly in the repertoire of opera companies all over the world.

Hector Berlioz (1803-1869) was something

of an outsider in French music, but also one of the most colourful of composers, and well ahead of his time. As listeners we can never tell where the next bar will take us; the changes of direction are many and abrupt. Berlioz' method of orchestration influenced many younger composers, but he received scant appreciation from his contemporaries. His brilliant autobiography is an elegantly written show-down with the musical Pharisees of his time. His works include some of the most pioneering of all Romantic compositions.

His best-known work is the *Symphonie fantastique*, which in many ways justifies his reputation. It has the subtitle 'Episodes from an artist's life' and contains clear autobiographical elements. The splendid overture *Roman Carnival* (*Le carnaval romain*) comes from Berlioz' opera *Benvenuto Cellini* (1838), but is a popular orchestral work in its own right and is often played at concerts.

Of course Smetana was not the only composer to be involved in his country's struggle for independence. In his own way **Giuseppe Verdi** (1813-1901) was also a 'political' composer, who encouraged insurgence and supported the campaign for Italian unification

(*risorgimento*). On more than one occasion he found himself on a collision course with the Austrian censors. When his opera *Nabucco* was a triumphant success in 1842, everyone in the audience knew who the Hebrew slaves in the famous chorus were intended to signify, singing of their longing for their homeland. Even Verdi's name became a symbol, as the cry of 'Viva Verdi' could be interpreted as 'Viva Vittorio Emmanuel Re d'Italia!' ('Long live Victor Emmanuel, King of Italy!') – an innocent exclamation that turned out to be political dynamite!

Apart from the *Requiem*, Verdi's operas are the works for which he is principally remembered. Some of these are among the most frequently performed of all operas: *Rigoletto*, *La traviata*, *Un ballo in maschera* (about the murder of the Swedish king Gustav III) and *Il trovatore*. At an advanced age Verdi wrote two masterful operas, both based on plays by Shakespeare: *Otello* (1887) and *Falstaff* (1893 – when the composer was 80!). *La forza del destino* is not one of Verdi's most often played works, largely because of its terribly entangled plot, but its splendidly dramatic overture has always found a place in concert halls all over the world.

Felix Mendelssohn (1809-1847) came from an artistic and well-to-do family; his grandfather was the famous philosopher Moses Mendelssohn. Especially after they moved to Berlin, concerts were regularly arranged in the family home at which Felix, the young prodigy, could play his own works. Even before he began to travel widely, he had extensive cultural experience. It was Mendelssohn who returned Bach's *St. Matthew Passion* to the repertoire, after it had lain neglected since its composer's death, thus sparking off a renaissance of interest in Bach's music. Mendelssohn was not only a brilliant pianist but also an outstanding conductor, who directed the famous Leipzig Gewandhaus Orchestra in the period 1835-1846.

Mendelssohn's constitution was never especially strong; moreover, he drove himself hard and took on far too much work. The news of his beloved sister Fanny's death was a shock from which he never recovered. He himself died a few months later.

Mendelssohn's ability to assimilate the atmosphere of foreign countries and to transform them into music can be seen in his two 'geographical' symphonies, the *Scottish* (No. 3) and the *Italian* (No. 4), but it is perhaps

even more evident in *The Hebrides* (sometimes called *Fingal's Cave*), which he sketched during his first trip to Britain. Before many bars have passed, we find ourselves on the storm-battered islands, amid a moody, inhospitable landscape. Figures from ancient tales pass by, the waves rise up and play melancholy music. This is one of the absolute masterpieces of early Romanticism.

He had to flee for his life, pursued by police and creditors. He received generous economic assistance from his affluent Jewish colleague Giacomo Meyerbeer in Paris, a debt he repaid by publishing an anti-Semitic pamphlet entitled 'Judaism in Music'. While in exile in Switzerland he had an affair with the wife of his patron. He thanked the conductor Hans von Bülow for being a faithful champion of his music by poaching his wife Cosima. He shamelessly exploited the friendship of King Ludwig II of Bavaria for personal gain. He slithered from favour to favour. But we must leave all of this behind when we examine the work of the composer **Richard Wagner** (1813-1883).

Musically, Wagner was an innovator and a pioneer. His theory about the *Gesamtkunst-*

werk involving a synthesis of many art forms was revolutionary. His first operas, for instance *Rienzi* and *The Flying Dutchman*, were of the conventional kind, so-called 'number operas' with recitatives, arias and ensembles, but he gradually developed his own style. Leitmotifs (the association of a character with a specific sequence of notes) played an ever greater role, not least in his magnificent tetralogy *Das Ring des Nibelungen* comprising *Das Rheingold*, *Die Walküre*, *Siegfried* and *Götterdämmerung*. We should also mention *Tristan and Isolde*, *Parsifal* and the comic *Meistersinger von Nürnberg*.

In the summer of 1839, Wagner had to leave Riga in great haste. He took the schooner *Thetis* from Pillau near Königsberg (Kaliningrad) to London. The ship encountered a storm, however, and had to seek refuge in Norway. This reminded him of a story by Heine about the flying Dutchman, whose fate was to sail the oceans until a woman promised him eternal faith, and kept her promise unto death. The overture – which was the last part of *The Flying Dutchman* that Wagner composed – offers a very convincing portrayal of the tempestuous sea.

Even though his musical talent became apparent when he was young, Pyotr Tchaikovsky (1840-1893) initially studied law. This brought him a position at the Ministry of Justice, which he left in 1863 to enrol at the St. Petersburg Conservatory. He later became a teacher at the new Moscow Conservatory, where he corresponded with a rich widow and admirer, Nadezhda von Meck. She offered him a princely pension, on one condition: that they were never to meet! With her assistance, Tchaikovsky could devote himself entirely to composition. He enjoyed great success and conducted his music internationally, but from an early stage he suffered from oversensitivity to criticism and a lack of self-esteem, possibly exacerbated by his homosexuality. His marriage to one of his conservatory students was a disaster, and Tchaikovsky died – at the height of his career – from cholera contracted from drinking impure water. Nobody knows whether his death was intentional or accidental.

‘Without great merit’ was Tchaikovsky’s own verdict on his *‘1812’ Overture*, but this has not prevented generation after generation of music lovers from being fascinated by the piece. It was written for the inauguration of

a church in Moscow, which was to coincide with an industrial and artistic fair in the city. The church itself was intended as a commemoration of the year 1812, when Napoleon’s armies were forced back from Moscow. In his depiction of the conflict, Tchaikovsky uses the *Marseillaise* to represent Napoleon and an assortment of Orthodox hymns and folk-songs to represent the Russians (culminating in *God Save the Tsar* when the victory has been won). Cannon shots and church bells complete the picture. Like Mendelssohn’s *Hebrides*, the term ‘concert overture’ is often used for *1812* – i.e. an independent piece that is not intended to introduce a larger work such as an opera.

LARS JOHANSSON

Translation: Andrew Barnett

Malmö SymfoniOrkester

Malmö SymfoniOrkester (MSO) bildades 1925. Efter att i många år ha haft ett delat uppdrag som regionens opera- och symfoniorkester, verkar den sedan 1991 som renodlad symfoniorkester med nitio musiker och med Konserthuset i Malmö som arbetsplats, inspelnings- och konsertlokal.

Liksom andra symfoniorkestrar värnar MSO om standardrepertoaren; för att vårdar arvet, hålla orkestern i god form och ge publiken en referensram för vårt samhälles konstmusik. Utöver detta finns ett mycket medvetet repertoararbete. Idérika samarbeten med institutioner, högskolor och orkestrar i regionen gör att 1900- och 2000-talets musik utgör ett naturligt inslag i programtablåen. Tre till fem uruppföranden varje säsong bidrar också till att finna vägar in i det samtida konstnärlig uttrycket.

MSO satsar stort på barn och ungdom. Så kallade Nalle-konserter, skol- och familjeproduktioner och studiebesök lockar ständigt nya generationer till Konserthuset. Här möter barn och föräldrar den stora klassiska musiken och orkesterklangen.

MSO har satsat på en intensiv skivutgivning de senaste åren – ett 50-tal CD-inspelningar har gjorts sedan 1991. Flera har blivit internationellt uppmärksammade med utmärkelser som "Diapason d'Or" och "Cannes Classical Award". För ett par år sedan nominerades MSOs inspelning av Berwalds samtliga symfonier, under ledning av Sixten Ehrling, till ett av världens finaste skivpriser "Gramophone Award". Nu inleds ett långsiktigt samarbete med Naxos.

MSO är ett kommunalt aktiebolag och bedriver en av Malmö Stad, Staten och Region Skåne offentligt bidragsstödd konsertverksamhet. Den är en av Sveriges sju professionella symfoniorkestrar. Chefdirigent är sedan 2003 Christoph König med Markus Lehtinen som förste gästdirigent sedan 2002.

För ytterligare upplysningar, besök orkesterns hemsida: www.mso.se

Malmö Symphony Orchestra

The Malmö Symphony Orchestra (MSO) was formed in 1925. After having acted in the joint role of the region's opera and symphony orchestra for many years, since 1991 it has been purely a symphony orchestra with ninety musicians and with the Malmö Concert Hall as a workplace, recording studio and concert venue.

Like other symphony orchestras, MSO champion the standard repertoire as it protects our musical heritage, keeps the orchestra in peak condition and gives the audiences a frame of reference into which contemporary classical music can be slotted. A great deal of thought goes into selecting the repertoire. Thanks to inventive co-operation with the region's institutions, educational establishments and orchestras, 20th and 21st century music is a natural feature of the programme. Three to five debut performances each season also help to access the language of contemporary music.

The MSO places tremendous importance on children and young people. The Teddy Bear concerts, school and family productions and study visits ensure keeping attracting new generations to the Malmö Concert Hall. Here

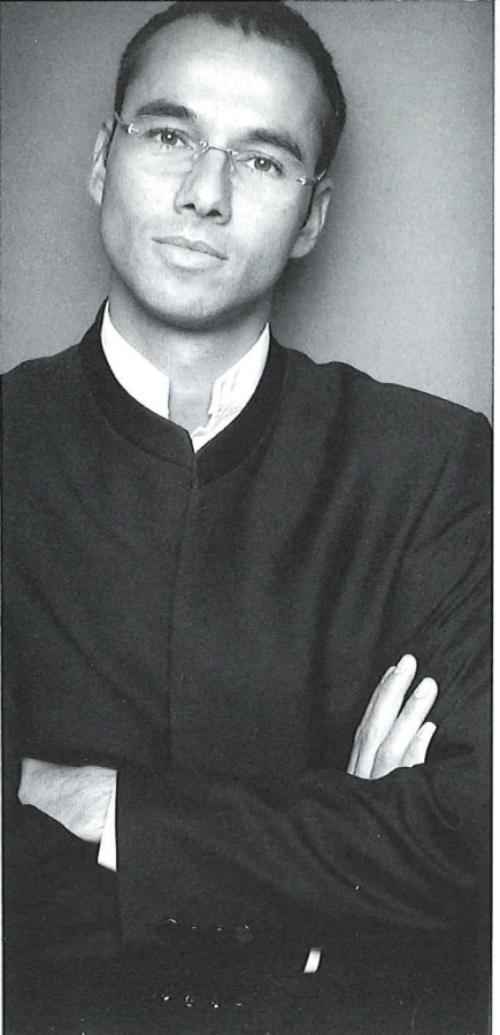
children and their parents encounter great classical works and the orchestral sound.

The MSO has issued around 50 CD recordings since 1991. Several have attracted international attention and awards, including the Cannes Classical Award and Diapason d'Or. MSO's recording of the complete Berwald symphonies, conducted by Sixten Ehrling, was nominated for one of the world's greatest classical music awards, the Gramophone Award. Just entered is a long term recording partnership with Naxos.

MSO is a municipal company responsible for providing concerts funded by public grants from the City of Malmö, the State and Region Skåne. It is one of Sweden's seven professional symphony orchestras.

Principal conductor since 2003 is Christoph König with Markus Lehtinen as the principal guest conductor since 2002.

For more information, please visit the orchestra's web site: www.mso.se

Lawrence Renes

Lawrence Renes väckte för första gången internationell uppmärksamhet i mars 1995 när han med kort varsel ersatte Riccardo Chailly och dirigerade Royal Concertgebouw Orchestra, Amsterdam. Åren 1994 till 1996 var Renes biträdande dirigent till Edo de Waart vid Nederländska Radiofilharmonin och utsågs senare till orkesterns förste gästdirigent (1996 till 2000). Under perioden 1998-2003 var han chefdirigent och konstnärlig ledare för Gelders Orkest i Arnhem och från 2002 har han varit operachef i Bremen och musikdirektör för Bremen Philharmoniker. Han har dessutom varit en återkommande gäst hos Kungliga Filharmonikerna i Stockholm.

Lawrence Renes har dirigerat många av Europas ledande orkestrar, från Bamberger Symphoniker och WDR Köln, City of Birmingham Symphony till Göteborgs Symfoniker, SWR Stuttgart, Oslos filharmoniska orkester, Deutsches Symphonie-Orchester Berlin, Rotterdams filharmoniska orkester, MDR Leipzig som ett inslag i deras sommarfestspel och Sydney Symphony. I USA har han dirigerat Los Angeles Symphony på Hollywood Bowl samt Minnesota, Houston,

St. Louis, Detroit, Seattle och Indianapolis Symphonies.

Lawrence Renes har gjort sig känd som en ypperlig operadirigent, med en bred repertoar, som också omfattar ett antal samtida operor. Han har gästat Flanders Opera, Houston Grand Opera och han framförde nyligen Tan Duns "Tea" med Netherlands Opera, dit han återvänder för att leda förstaframförandet i Europa av John Adams "Dr. Atomic".

Lawrence Renes

Lawrence Renes came to international recognition in March 1995 when he replaced Riccardo Chailly at short notice and conducted the Royal Concertgebouw Orchestra Amsterdam. During 1994 to 1996 Mr Renes was assistant to Edo de Waart at the Netherlands Radio Philharmonic, and subsequently was invited to become their Principal Guest Conductor (1996 to 2000). From 1998 to 2003 he was Chief Conductor and Artistic Director of the Gelders Orkest, Arnhem and from 2002, he has held the post of Director of Opera at Bremen Theatre and General Music Director of the Bremer Philharmoniker. In addition to these positions he has also established a relationship with the Royal

Stockholm Philharmonic and works with them a number of times each season.

Lawrence Renes has conducted many of Europe's most prestigious orchestras: from the Bamberg Symphony Orchestra and WDR Köln, City of Birmingham Symphony, to the Gothenburg, SWR Stuttgart, Oslo Philharmonic, Deutsches Symphonie-Orchester Berlin, Rotterdam Philharmonic, the MDR Leipzig as part of their Sommerfestival and Sydney Symphony. Within the US he has conducted the Los Angeles Philharmonic at the Hollywood Bowl, the Minnesota, Houston, St. Louis, Detroit, Seattle and Indianapolis Symphonies.

Lawrence Renes has already gained an excellent operatic reputation with his ability to offer a broad range of repertoire, including a number of contemporary operas. He has worked with Flanders Opera, Houston Grand Opera and he recently performed Tan Dun's Tea with Netherlands Opera and returns to them in 2007 for the European Premiere of John Adams' Dr Atomic.

Har du några frågor eller synpunkter om Naxos vill vi gärna att du hör av dig till oss. Du kan också beställa den kompletta Naxoskatalogen, vi skickar den utan kostnad.

For questions, suggestions or catalogue orders, please contact your local distributor:

Sweden

Naxos Sweden
Kryptongatan 6
703 74 Örebro
Tel: 019-20 68 60

e-post: info@naxos.se
www.naxos.se

Denmark

Olga Musik
Landemærket 49,
1119 KBH K
Tlf: 86 89 24 28
Fax: 86 89 00 33

e-mail: info@olgamusik.dk
www.olgamusik.dk

Norway

Naxos Norway
Boks 8
1454 Fagerstrand
Tlf: 66 96 55 40
Fax: 66 91 02 02

e-mail: info@naxos.no
www.naxos.no

Finland

FG Naxos
Karapellontie 4C
02610 Espoo
Puh. / Tel: 09-615 36 15
Fax: 09-615 36 299

e-mail: palaute@fg-naxos.fi
www.fg-naxos.fi

Malmö Symphony Orchestra
Lawrence Renes

Orchestral Spectacular

1	Mikhail GLINKA (1804-1857)	5	Giuseppe VERDI (1813-1901)	
	Overture to Ruslan and Lyudmila	4.48	Overture to La forza del destino	7.54
2	Bedrich SMETANA (1824-1884)	6	Felix MENDELSSOHN (1809-1847)	
	Overture to The Bartered Bride	6.38	The Hebrides (Fingal's Cave), Op. 26	10.22
3	Georges BIZET (1838-1875)	7	Richard WAGNER (1813-1883)	
	Prelude to Carmen	2.18	Overture to The Flying Dutchman	10.43
4	Hector BERLIOZ (1803-1869)	8	Pyotr TCHAIKOVSKY (1840-1893)	
	Roman Carnival, Op. 9	9.23	Overture 1812, Op. 49	15.30

Recorded in the Malmö Concert Hall, Sweden 6-10 June 2005

Recording producer: Tim Handley

Music technician: Erik Nielsen

Notes by Lars Johansson.

English translation by Andrew Barnett.

Cover: Idé-bild

Svensk text

In English

Made in EC.
ALL RIGHTS RESERVED.
© & © 2005 Naxos Rights
International Ltd.
www.naxos.com

DDD

8.557860

Playing time:

67:40

NAXOS